

Broodje sociaal

Schuldhelpverlening in
Leuven

**OCMW
Leuven
Team Budget**

Andreas Vesaliusstraat 47
3000 LEUVEN
016 27 43 00
socialedienst@leuven.be

leuven

Inleiding

- Team budget
- Schuldhelpverlening
- Procedure

Team Budget

Historiek

- ❑ OCMW Leuven heeft een erkenning als schuldhulpverleningsdienst binnen OCMW Leuven sedert 13/12/2001
- ❑ Als “team” behorende tot de sociale dienst, afdeling welzijn, naast de andere 5 hulpverleningsteams
- ❑ Gestart in 2002 met 2 Maatschappelijk werkers, 1 juriste en 1 teamcoördinator
- ❑ Team anno 2024 bestaande uit 10 maatschappelijk werkers (7,6 VTE)
1 juriste en 1 teamcoördinator

Schuldhulpverlening

Vormen van hulpverlening

OCMW Leuven biedt 4 vormen van hulpverlening aan.

De algemene term is SCHULDHULPVERLENING.

1. Schuldbemiddeling:

De schuldbemiddelaar zal proberen een regeling te treffen met je schuldeisers over de betaling van je schulden. Dit kan per telefoon, per brief, per mail. De schuldenaar is in staat om zijn schuld op een redelijke termijn terug te betalen

2. Budgetbegeleiding

Problemen met onder controle houden van uitgaven.

- De cliënt behoudt zijn eigen rekening en ontvangt zelf zijn eigen inkomsten op zijn rekening.
- Hij betaalt zelf zijn vaste kosten en schulden in samenspraak met de schuldbemiddelaar.
- Er wordt op regelmatige basis afspraken gemaakt om het budget en de facturen te overlopen.
- Indien een budgetbegeleiding moeizaam verloopt kan er worden overgegaan naar budgetbeheer.

Schuldhelpverlening

3. Budgetbeheer:

Moeilijkheden met zelfstandig betalen van rekeningen, administratie, volgen van budgetplan,...

- De cliënt stort zijn inkomsten op een derdenrekening, enkel de schuldbemiddelaar kan betalingen uitvoeren.
- De schuldbemiddelaar betaalt vanuit de derdenrekening alle vaste kosten, schulden en leefgeld aan cliënt.
- De cliënt krijgt hieraan gekoppeld een afnamerekening met bankkaart om leefgeld af te halen en andere betalingen te doen.
- Wanneer een budgetbeheer goed verloopt kan er na enige tijd worden overgestapt naar budgetbegeleiding

4. Opmaak verzoekschrift collectieve schuldenregeling

Wanneer cliënten een zeer hoge schuldenberg hebben en beheer en begeleiding zijn niet voldoende.

- Er kan binnen OCMW Leuven overgegaan worden tot opmaak van een verzoekschrift tot collectieve schuldenregeling.
- Dit is een verzoekschrift met een overzicht van de inkomsten, uitgaven en schulden gericht aan de Arbeidsrechtbank. De arbeidsrechter beslist dan of betrokkene toelaatbaar is tot de collectieve schuldenregeling. Vaak is er een werking tussen advocaat-schuldbemiddelaar/cliënt/ maatstchappelijk werker-schuldbemiddelaar.

Procedure

- ❑ Binnen team budget wordt er gewerkt aan **een integrale aanpak** van het dossier.
- ❑ Er wordt niet alleen gekeken naar het budget en de schulden maar ook naar andere levensdomeinen waar er eventueel problemen zouden kunnen zijn (woonprobleem, relatieprobleem, gezondheidsprobleem enz.).
- ❑ Er wordt samen met de cliënt gekeken naar een gepaste doorverwijzing indien nodig.
- ❑ Er wordt ook aan rechtenverkenning gedaan (heeft de cliënt(e) alle voordelen waar hij/zij eventueel van kan genieten)

Procedure

Aanmelding bij team budget OCMW Leuven:

- ❑ Stap 1:
 - Nieuwe cliënt wordt aangemeld via doorverwijzing of neemt zelf contact op omtrent schuldenproblematiek

- ❑ Stap 2:
 - Cliënt wordt doorverwezen naar team budget en krijgt een afspraak voor het infomoment.
 - Infomoment is een individueel gesprek met maatschappelijk werker team budget waar volgende wordt nagegaan: wie is cliënt, grootte schuldenlast, motivatie cliënt, wat wenst cliënt,...

Procedure

- Stap 3:
 - Na het infomoment wordt de cliënt op de intake lijst geplaatst en zo spoedig mogelijk verdeeld aan maatschappelijk werker team budget.

1. budgetbegeleiding 2. budgetbeheer 3. schuldbemiddeling

Uitdagingen

- Wachtlijst team budget (niet voor infomoment, wel opstart dossier)

Geen wachtlijst voor infomoment

Oktober 2023 intake

- Cliënten zonder schulden (preventieve budgetbeheren/budgetbegeleidingen)
- Moeilijke doorverwijzing van “restgroep” dossiers (cliënten die al jaren in beheer zijn) naar bewindvoering
- Structureel tekort in de inkomens en vervangingsinkomens waard budgetbeheer met schulden moeilijk/Basisinkomen van de cliënten is te laag
- Hoge vaste uitgaven qua huur, nutsvoorzieningen enz.
- Tekort aan administratieve vaardigheden cliënten waardoor

Vragen?

leuven

biedt hulp bij
alle welzijnsvragen

Korte voorstelling

- Mikâil Ilgazoglu
- Maatschappelijk werker (1999)
- Schuldbemiddelaar (2002)
- 2002 – 2012: individuele begeleidingen budget- en schuldhulpverlening OCMW's Herent en Zaventem
- 2012 – heden: ondersteuning budget- en schuldhulpverlening CAW Oost-Brabant en coördinatie BIZ Oost-Brabant

- Redingenstraat 6, 3000 Leuven
- Mikail.ilgazoglu@cawoostbrabant.be
- 0472/31-74-05

CAW Oost-Brabant

- Centrum Algemeen Welzijnswerk
- Redingenstraat 6, 3000 Leuven + vestigingen Aarschot, Diest en Tienen
- secretariaat@cawoostbrabant.be
- 016 21 01 00
- www.caw.be

Bereikbaar elke werkdag telefonisch tussen 9u en 17u.

Voor cliënten:

Een hulpverlener spreken? Het gratis nummer 0800 13 500, elke werkdag tussen 9u en 17u.

CAW Oost-Brabant

Iedereen heeft het wel eens moeilijk...

Dat hoort bij het leven. Soms kan je terecht bij vrienden of familie. Of vind je er zelf een weg doorheen. Maar iedereen kent ook momenten dat het helemaal niet meer lukt. Daar heb je recht op. Maar iedereen heeft ook recht op goede hulp.

Daarvoor is het CAW er!

Het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) helpt mensen met al hun vragen en problemen die te maken hebben met welzijn. Een moeilijke relatie. Persoonlijke moeilijkheden. Financiële, administratieve, juridische of materiële problemen. Problemen in je gezin, familie of je ruimere sociale omgeving... We bieden ook hulp aan slachtoffers en daders van geweld, misbruik en betrokkenen van verkeersongevallen en misdrijven.

Het CAW doet meer.

We geven steun aan diegenen die het moeilijk hebben zodat ze zelf terug verder kunnen. We bieden rust aan diegenen die dat kwijt zijn. We versterken de mogelijkheden van mensen en staan hen bij in het benutten van hun basisrechten. We bestrijden elke vorm van uitsluiting en komen op voor een menswaardig leven voor iedereen. We gaan voor gelijke kansen en een harmonieuze samenleving.

CAW Oost-Brabant

Informatie, advies en/of korte hulp?

Vraagverheldering → info/advies/kort traject/doorverwijzing extern of achterliggend aanbod
CAW

Nood aan een babbel?

Ontmoetingsplaatsen → inloopcentra

Extra ondersteuning of begeleiding?

Lange(re) termijn begeleiding op vlak van persoonlijke/relatieve/financieel-administratieve/...
vlakken

Crisishulp?

Acute crisissituaties → al dan niet crisisopvang

Opvang?

Jongerenopvang/vrouwen- en gezinsopvang/tijdelijk wonen voor mannen

Preventie!

Op vlak van huisvesting/opvoeding/(v)echtscheiding/schuldenlast

Budget- en schuldverlening CAW Oost-Brabant

1. Onthaal jongeren en volwassenen

1.1. Vraagverduidelijking en rechtenverkenning

- Kennismaking
- Schets hulpvraag (intake)
- Financiële foto
 - Rechtenverkenning inkomsten
 - Besparen op vaste uitgaven
 - Schuldoverzicht
 - → “eenvoudige”/enkelvoudige schuldenlast of eerder complex?
- Bekijken van uitdagingen op alle/andere levensvlakken (naast het financieel-administratief domein)

Budget- en schuldverlening CAW Oost-Brabant

1.2. Crisisinterventie

Indien nodig en in samenspraak met de cliënt kan de hulpverlener in dit stadium:

- Contact nemen met schuldeisers, opvraging relevante info
 - Actueel openstaand saldo
 - Stand van zaken invordering (minnelijk/gerechtigd)
- Bemiddelen en onderhandelen
 - Uitstel
 - Afbetaling
 - Betwisting
 - ...

Budget- en schuldverlening CAW Oost-Brabant

1.3. Info, advies, doorverwijzing

- Bekomen en uitputten van rechten
- Budgetplanning (budgetmap)
- Besparingsmaatregelen, tips en tricks

- → doorverwijzing extern
 - OCMW indien complexe schuldenlast
 - Wat is complex? (zie volgende dia)

- → doorverwijzing achterliggend aanbod

'Eenvoudig'	'Complex'
Max. 1 opeisbaar (achterstallig) krediet (= lening) D.i. een krediet waar de cliënt het maandbedrag niet meer heeft kunnen aflossen en de kredietgever de overeenkomst heeft opgezegd	Meer dan 1 opeisbaar krediet (=achterstallig)
Voldoende (te verwerven) budget om afbetalingen af te ronden binnen een termijn van 3 jaar	Periode van afbetalen met eigen (te verwerven) middelen > 3 jaar zonder mogelijkheid van CSR
Werkbare verhouding minnelijke en gerechtelijke invorderingsdossiers m.a.w. het aantal gerechtelijke invorderingsdossiers belemmert een werkbare onderhandeling naar afbetalingen toe, niet	Meer dan 3 aankondigingen openbare verkoop die met eigen (te verwerven) middelen niet (meer) af te wenden zijn
Geen samenloop van beslag-domeinen (beslag op goederen/beslag op inkomen/beslag op rekening)	Samenloop van: 1) beslag op roerende goederen 2) beslag op inkomen 3) beslag op rekening
Er is geen hypothecair beslag hangende	Bij hypothecair beslag
Max. 3 niet-financiële gevolgen van niet-betaling van openstaande schuldvorderingen	Meer dan 3 van volgende situaties gelijktijdig aanwezig: 1) wielklem 2) uithuiszetting 3) schorsing telecom 4) schorsing verzekeringen 5) budgetmeter

2. Achterliggend aanbod

Afhankelijk van welke deelwerking ... ALTIJD: integraal en indien motivatie cliënt!!!

- Begeleid (zelfstandig) wonen (jongeren en volwassenen)
 - Woonst CAW
 - Woonst buiten CAW
- Opvang
- Team begeleiding

Budget- en schuldverlening CAW Oost-Brabant

Het CAW kiest steeds voor de **minst ingrijpende hulpverleningsvorm** d.i. budgetbegeleiding en enkel in situaties die dit vereisen wordt een budgetbeheer opgestart, steeds in vrijwilligheid en in samenspraak met de cliënt.

Budget- en schuldhulpverlening heeft altijd de bedoeling **in tijd beperkt** te zijn, met het oog op het bevorderen van financiële zelfredzaamheid en een streven naar het moment dat de cliënt het budget weer in eigen handen neemt.

Het CAW Oost-Brabant dient zelf **geen verzoekschriften CSR** in, hiervoor verwijzen we door naar een (prodeo)advocaat.

BudgetInzicht Oost-Brabant

- BudgetInZicht Oost-Brabant
- Sinds 2012
- Samenwerkingsverband tussen:
 - CAW Oost-Brabant
 - OCMW's Oost-Brabant
 - Verenigingen waar Armen het Woord nemen
- 11 CAW-regio's, 11 BIZ-regio's
- Subsidiëring Vlaamse Overheid, Departement Welzijn

- Intensieve samenwerking met Advocaat-schuldbemiddelaars, gerechtsdeurwaarders, magistraten

- Strategische doelstellingen:
 - Preventieve acties op vlak van (dreigende) schulden(last)
 - Ondersteuning professionele budget- en schuldhulpverlening

BIZ Oost-Brabant, concreet

- Vorming en opleiding
 - Doelgroep/cliënten: cursus duurzaam budgetmanagement; 4 X 3 uur – ‘abc’ van financiële planning, tips en tricks besparen en eerste hulp bij schulden
 - Hulpverleners: vormingspakket introductie budget en schulden, dagopleiding
 - Vorming op aanvraag/op maat
- Netwerken (advocatuur, hulpverleners, gerechtsdeurwaarders, magistratuur): infodagen, studiedagen, dialoogtafels, ...
- Financiële educatie: budgetbeurs en budgetapp, Wakosta?!
- Werkgroep ‘afbouw, uitstroom en nazorg’ cliënten in budget- en schuldhelpverlening → draaiboek
- Beleidssignalering

Sociale kaart Budget- en schuldhulpverlening

!!!Opgelet!!!

- Schuldbemiddeling
 - → advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders
 - → erkende instellingen voor schuldbemiddeling (privaat/overheid)
- Voorwaarden en wettelijke vereisten om aan schuldbemiddeling te mogen doen!!!
 - Erkende schuldbemiddelaars (erkende basisopleiding)
 - Tandem jurist of advocaat

M.a.w. geen erkenning = geen toelating om aan schuldbemiddeling te doen!!

Wel! Luisteren naar cliënt, info verstrekken, (warm) doorverwijzen!

Vragen?

Bedankt!

GBO Leuven

gbo@leuven.be

